

Leka med nya ord

Språkbruk och språkförändring genom tiderna, till exempel vilka språk som påverkat svenskan historiskt och i nutid - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att ta del av nyordlistor är ett sätt att synliggöra hur språket förändras i takt med samhället. Det medvetandegör eleverna om att ord försvinner och tillkommer, ibland väldigt snabbt och vid andra tillfällen långsamt och möts av stort motstånd. Varför är det så egentligen?

Läraren reflekterar

Att leka med ord är roligt. Språket utvecklas på innovativa och kreativa sätt. Eleverna får testa! Kanske hamnar elevernas ord på nästa års nyordslista! Det vore väl häftigt?

Nyordlistor

[Här finns alla listor med nya ord](#) (Institutet för språk och folkminnen)

Förslag på aktiviteter och frågor att diskutera

- Hur många ord kan vi på listan? Kan vi lista ut vad de svåra orden betyder? Hur kan vi gå tillväga?
- Gör en ordlista. Förklara vad orden betyder med egna ord. Sätt in orden i meningar.
- Omröstning på bästa, tokigaste, roligaste, mest kreativa och fulaste ordet!
- Skriv en berättelse, ett reportage eller en dikt där så många ord som möjligt ingår.
- Slå vad: Vilket ord kommer att användas mest under året? Försök att motivera svaret. Går att kontrollera med en Googlesök när det blir dags. Vinnaren får en glass! Gör samma sak med tidigare årslistor. Gissa och undersök topp 3 mest använda ord.
- Vilken stilnivå har orden? Vem använder ordet? I vilket sammanhang? Leta på internet, hur har ordet använts och av vem?
- Tokiga löpsedlar: Sätt in orden i nya sammanhang – skapa löp där orden ingår och där en oväntad avsändare kopplas ihop med ordet. Ex: *Kungen gick på pokenad, Zara Larsson har blivit en Dylanman* och *Stefan Löfven ghostade sin fru*.
- Vilka ord har försvunnit? Varför? Vilka är kvar? Varför?
- Vilka av årets ord kommer att vara kvar? Försvinna? Förklara hur du tänker.
- Spela Rappakalja. [Regler finns här](#)
- Finns det några ord som borde komma med på listan?
- Skapa ett ord, förklara och skicka in: nyord@sprakochfolkminnen.se

Lgr22 Syfte

Utveckla kunskaper om språk och språkbruk i Sverige och Norden.

Centralt innehåll*

Språkbruk och språkförändring genom tiderna, till exempel vilka språk som påverkat svenskan historiskt och i nutid.

Betygskriterier*

Eleven för utifrån givna exempel **välutvecklade** resonemang om några aspekter av språk och språkbruk i Sverige och Norden.

* årskurs 7-9